

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 17P/97/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623204635
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Komár
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7623204635.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Juraj Komár, v právnej veci maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom C. D., dieťa rodičov: matka E. F., nar. X.X.XXXX, trvale bytom D. a otec G. B., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom D., o návrhu navrhovateľa: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, za účasti Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves v konaní o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. N a r i a d' u j e s a maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa a pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, ktoré sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Spišská Nová Ves, Štefánikovo námestie č. 1 s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania

o d ō v o d n e n i e :

1. Tunajšiemu súdu bol dňa 11.9.2023 doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves (ďalej aj „navrhovateľ“), ktorým navrhol, aby súd nariadil u mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletá A.“) výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, ktoré sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Spišská Nová Ves, so sídlom Štefánikovo námestie 1, Spišská Nová Ves.

2. Navrhovateľ podaný návrh odôvodnil s poukazaním na celkové pomery v rodine, pričom uviedol, že spisová dokumentácia rodiny je u neho vedená od roku 1999 z dôvodu krádeže, záškoláctva, hrubej neslušnosti a inej trestnej činnosti starších súrodencov. V roku 2018 boli obaja rodičia vo výkone trestu odňatia slobody a v tom čase boli maloleté deti umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Po ukončení ústavnej starostlivosti bolo nad výchovou maloletých detí nariadené výchovné opatrenie - dohľad. Dňa 07.06.2023 bolo zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok oznámené, že na železničnej stanici Stankovany sa bez dozoru potulovala mal. A. so súrodencami. Cestovanie maloletej A. po Slovensku bez dozoru rodičov sa opakovalo viackrát, nakoľko dňa 19.8.2023 bola maloletá A. v noci zachytená policajnou hliadkou v Košiciach - časť Ťahanovce a dňa 7.9.2023 v meste Liptovský Hrádok. Rodičia po útekoch odmietli prevziať maloletú A. a z toho dôvodu bola dopravená domov za asistencie pracovníčok úradu. Rodičom bolo poskytnuté sociálne poradenstvo a opätovne boli upozornení na zvýšenie zabezpečenia celkovej starostlivosti o svoje maloleté deti. Matka taktiež požiadala úrad o pomoc z dôvodu, že nezvláda starostlivosť o maloleté deti, ktoré ju nepočúvajú, nerešpektujú a nevie si s nimi poradiť. V závere podaného návrhu navrhovateľ zhrnul, že dieťa z domu opakovane uteká, potuluje sa aj v širšom okolí. Po jeho zadržaní a vrátení späť do rodiny, doma zotrvá

iba pár dní. Matka po opakovaných útekoch odmieta dieťa prevziať do svojej starostlivosti. Život, zdravie a priaznivý vývin maloletej A. je v prirodzenom prostredí vážne ohrozený.

3. Z predloženého rodného listu vyplynulo, že maloletá A. B. sa narodila dňa XX.XX.XXXX matke E. F., nar. X.X.XXXX a otcovi G. B., nar. X.XX.XXXX.

4. Súčasťou podaného návrhu vo veci samej bol aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, o ktorom súd rozhodol uznesením č.k. 17P/97/2023-5 zo dňa 13.9.2023, právoplatné dňom 5.10.2023, ktorým nariadil rodičom odovzdať maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Spišská Nová Ves, so sídlom Štefánikovo námestie 1, Spišská Nová Ves, ktorá sa bude realizovať po dobu najdlhšie šesť mesiacov, počnúc od vykonateľnosti tohto uznesenia. Druhým výrokom predmetného uznesenia ustanovil maloletej za kolízneho opatrovníka Obec Richnavu.

5. Zo správy Centra pre deti a rodiny Spišská Nová Ves vyplynulo, že na základe neodkladného opatrenia bola maloletá dňa 14.9.2023 prijatá do predmetného zariadenia.

6. Oznámením zo dňa 14.9.2023 vstúpila do predmetného konania Okresná prokuratúra Spišská Nová Ves.

7. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves z prešetrenia pomerov vyplynulo, že maloletá A. pochádza z mnohopočetnej rodiny, žije v rómskej osade v D., ďaleko od zdroja pitnej vody, v málo podnetnom prostredí. Zariadenie domácnosti slúži iba na uspokojenie základných potrieb. Maloletá H. spolu so sestrou A. opakovane utekali z domova. Maloletá A. si neplnila ani povinnú školskú dochádzku a vykazovala neospravedlnené hodiny, rodičov nepočúva a nerešpektuje, títo si s ňou nevedia dať rady.

8. Z obsahu správy Centra pre deti a rodiny Spišská Nová Ves vyplývalo, že pri príchode do zariadenia bola maloletá uzímaná, ospalá, od jej umiestnenia ju nekontaktoval žiaden z príbuzných, rodičia sa prípadovej konferencie nezúčastnili, nastúpila do 5. ročníka Špeciálnej základnej školy v I. J., nepoznala základné hygienické návyky, prostredie, z ktorého prišla, bolo málo podnetné, jej konverzácia je veľmi jednoduchá, postupne si zvyká na nový režim, v škole sa jej nepáči, čo sa odzrkadľuje na jej správaní, dostáva sa do konfliktov.

9. Súd vo veci vykonal na pojednávaní dňa 24.11.2023 dokazovanie oboznámením sa s vyššie uvedenými listinnými dôkazmi a rozhodol vo veci samej. Súd pojednával v neprítomnosti kolízneho opatrovníka, ktorý svoju neúčasť vopred písomne ospravedlnil.

10. Navrhovateľ na súdnom pojednávaní zotrval na svojom písomnom návrhu.

11. Z výsluchu rodičov na pojednávaní vyplynulo, že mal. A. ich nerešpektuje, chová sa drzo, do školy nechodí, pravidelne uteká z domu. S návrhom vyjadrili súhlas.

12. Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Spišskej Novej Vsi na pojednávaní uviedla, že vykonaním dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že návrh je dôvodný, mal. A. má zlé správanie, je zaškoláčkou, túla sa a rodičov nerešpektuje.

13. Podľa § 37 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

14. Podľa § 37 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa

z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

15. Podľa § 111 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje okrem iného aj o výchovných opatreniach.

16. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrhu na nariadenie výchovného opatrenia je potrebné vyhovieť. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že maloletá A. sa z dôvodu častých útekov pravidelne nachádzala bez dozoru a cestuje vlakom po Slovensku. Matka nezvláda starostlivosť o maloletú, táto ju nerešpektuje a nepočúva. Matka o pomoc pri výchove požiadala aj úrad. Napriek uloženým opatreniam zo strany úradu sa situácia v rodine nestabilizovala. Častými útekmi z domova a cestovaním po Slovensku bez dozoru rodičov je maloletá A. pravidelne vystavovaná nebezpečenstvu ohrozenia svojho života a zdravia, neplní si riadne povinnú školskú dochádzku, jej správanie je problémové a preto je potrebné vykonať jej nápravu. Od umiestnenia do CDR si maloletá postupne zvyká na nový režim, povinnosti, snaží sa správať primerane.

17. Pri zohľadnení celkovej situácie v rodine a skutočnosti, že od umiestnenia maloletej v zariadení uplynul krátky čas, súd dospel k záveru, že maloleté dieťa nie je možné vrátiť do jeho prirodzeného rodinného prostredia, keďže opatrenia vykonané úradom alebo rodičmi nevedli k náprave, súd nariadil pobyt a ponechal maloletú v zariadení, a to konkrétne v Centre pre deti a rodiny Spišská Nová Ves, kde sa maloletá v súčasnosti na základe nariadeného neodkladného opatrenia nachádza a kde by malo dôjsť k úprave pomerov.

18. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

20. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. O náhrade trov účastníkov konania súd vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 57 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok / ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.